

Fosfaatrechten dwingen stopper tot **betere vermogensplanning**

De Belastingdienst lijkt de lachende derde te zijn van de introductie van fosfaatrechten. Bij verkoop door stoppende veehouders wordt de boekwinst van fosfaatrechten volledig belast. Toch zijn er allerlei creatieve, maar legale opties om zoveel mogelijk geld over te houden.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

Stoppende melkveehouders zijn van alle tijden. Gemiddeld genomen ligt het percentage stoppers volgens het CBS op zo'n 3,7 procent per jaar. Tussen 2012 en 2016 stopten er relatief weinig melkveehouders, maar vorig jaar werd, onder invloed van de stoppersregeling, die achterstand ingehaald. Ook komend jaar zullen er nog bovengemiddeld veel melkveehouders stoppen, zo verwacht Allart van Zetten, agrarisch specialist vermogensplanning bij ABN Amro. 'Diverse melkveehouders met plannen voor bedrijfsbeëindiging waren er vorig jaar nog niet helemaal aan toe. En anderen wilden wachten tot de fosfaatrechten verhandelbaar zouden zijn', stelt Van Zetten. Nu er handel in fosfaatrechten is en de prijs zo rond de 8000 euro per koe ligt, ziet de afdeling agrarische vermogensplanning van ABN Amro weer een toename van het aantal stoppers. 'De varkensrechten waren aan het begin ook het duurst, daar houden diverse stoppers dus rekening mee.'

De komst van de fosfaatrechten heeft hoe dan ook voor veranderingen gezorgd voor de stoppers. Bij het beëindigen van het bedrijf komt er met de verkoop van fosfaatrechten namelijk een extra geldstroom bij. En ook nog eens eentje die behoorlijk kan oplopen. 'Ten opzichte van twee jaar geleden komt er bij een stopper zo acht of negen ton extra binnen door de verkoop van fosfaatrechten. De helft van dit bedrag moet, net als destijds bij het melkquotum, worden afgedragen aan de Belastingdienst, omdat de boekwinst van fosfaatrechten volledig wordt belast', stelt Van Zetten. 'Daarin zijn fosfaatrechten anders dan bijvoorbeeld grond, die valt binnen de landbouwvrijstelling, of gebouwen, die beperkt worden belast.'

Geblokkeerde spaarrekening

Om te voorkomen dat stoppende melkveehouders een grote stroom geld die eigenlijk dikwijls hun pensioen vormt, moeten afdragen, zet ABN Amro nu nog sterker

Klaas Jongschaap: 'Als boer weet je niet half wat er allemaal mogelijk is'

In december 2016 verkochten Klaas en Henrie Jongschaap in Giethoorn hun bedrijf en kwam het onderwerp vermogensplanning op tafel. 'We hadden nooit iets buiten het bedrijf geïnvesteerd, dus met sparen en beleggen

waren we niet bekend. Natuurlijk hoor je wel eens wat van vrienden en kennissen of via radio en tv. Maar als boer weet je niet half wat er allemaal mogelijk is', vertelt Klaas Jongschaap. 'In meerdere sessies hebben we met de adviseur van de ABN Amro alle opties voor het vrijgekomen geld besproken.' De melkveehouders stopten met hun bedrijf met 150 melkkoeien, omdat het ingesloten werd door Natura 2000-gebieden. De nieuwe NB-vergunning eiste dat het bedrijf 50 koeien moest krimpen. Dat was voor de melkveehouders onacceptabel, waarop ze besloten het bedrijf te verkopen. 'We hebben een klein leegstaand bedrijf teruggekocht en hebben op de 32 hectare nu schapen en akkerbouw. Daarnaast zitten we in maatschap

met onze oudste zoon voor wie we een emigratie naar Denemarken voorbereiden.' Voor die emigratie moet een geldbedrag beschikbaar blijven dat snel kan worden opgenomen. 'Daar hebben we in overleg een passende oplossing voor gevonden. Geen beleggingen, maar een spaarvorm met iets meer rente die toch snel opneembaar is', vertelt Klaas. 'Daarnaast hebben we op advies van de bank een huis gekocht dat we verhuren. Dat is onze oudedagvoorziening. De huizenmarkt trekt enorm aan en er is veel behoefte aan huurwoningen. Met deze investering maken we een rendement van vier tot vijf procent en het voelt voor ons heel vertrouwd. Het is je eigen geld en dus moet je keuzes maken die bij je passen.'

in op de afdeling agrarische vermogensplanning. 'Er is dikwijls veel meer mogelijk dan veehouders denken. Het is raadzaam dat ze zich hierover goed laten informeren', stelt Van Zetten. Zo mogen stoppende ondernemers die minimaal 61 jaar zijn, per persoon bijvoorbeeld 4,5 ton op een geblokkeerde spaarrekening storten. 'Dit stond eerder bekend als lijfrente bij verzekeraars, maar dat kenmerkte zich door hoge kosten. Sinds een jaar of tien is deze spaarvorm ook bij een Nederlandse bank mogelijk. Dat is over het algemeen goedkoper en transparanter en bij overlijden blijft er geen geld achter, maar wordt alles uitgekeerd aan de erfgenamen.'

Door de keuze voor een geblokkeerde spaarrekening ontlopen stoppende ondernemers de directe belasting over de stakingswinst en moet er alleen inkomstenbelasting worden betaald over de toekomstige maandelijkse uitkeringen. 'Het verschil met direct afrekenen kan met gemak oplopen tot 25 procent in het voordeel van de veehouder. Alleen staat op een geblokkeerde spaarrekening het bedrag wel vast totdat de termijn van maandelijkse uitkeringen start', vertelt Van Zetten.

Complex financieel plan

Overigens is er volgens Van Zetten binnen agrarische vermogensplanning een heel palet aan mogelijkheden. 'We hebben het hierbij over een complex financieel plan, waarbij alle opties hun eigen voorwaarden en gevolgen hebben. Op een eerste oriëntatiegesprek na zijn deze adviezen binnen ons bedrijf dan ook een betaalde dienst. Hierbij gaat de kennis en kunde dikwijls verder dan die van diverse andere adviseurs. Onze inzet is altijd hoe de stoppende veehouder zo veel mogelijk van de geldstroom overhoudt.' Van Zetten somt een aantal mogelijkheden op. Naast het storten van belaste stakingswinst op een geblokkeerde spaarrekening is het bijvoorbeeld mogelijk om vrijgestelde stakingswinst te beleggen, te investeren in grond of in te zetten in een spaargeld-bv.

'Lucratief is bijvoorbeeld ook bank spelen voor je kinderen. Door rente te rekenen en vervolgens een deel te schenken, draai je zelf ook nog een mooi rendement. Dat is al snel meer dan de huidige spaarrente en je kinderen hebben goedkoop geld. We schieten daar als bank niets mee op, maar het maakt wel onderdeel uit van de mogelijkheden in het financiële plan dat we met stoppers maken.'

Ook bij overname

Volgens Van Zetten is er weinig kennis op het gebied van agrarische vermogensplanning in de praktijk. 'Boeren praten meestal graag over stieren en landgebruik en minder snel over dit gevoelige en/of emotionele onderwerp. Maar het bepaalt wel hoe je oude dag eruit komt te zien. Daarom delen we graag de kennis van de mogelijkheden die er zijn.'

Overigens is vermogensplanning niet alleen van toepassing voor stoppers, maar kan het ook zinvol zijn voor melkveehouders die hun bedrijf overdragen aan de volgende generatie. Ook al zijn de bedragen dikwijls kleiner en kunnen belastingclaims doorgeschoven worden. 'Ook dan komt er nog een geldstroom vrij die deels belast kan zijn. Om geld voor de oude dag te reserveren of de eventueel andere kinderen ook wat te kunnen geven, is ook dan een optimale financiële planning noodzakelijk.'